

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

සී/ස සතොස ආරක්ෂක සහ පොදු (පුද්ගලික) සමාගමේ (සමාගම) 2022 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2022 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකසුමක් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වෙනත්වික මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ජර්මාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,

- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (සු.ම.ආ. සඳහා ශ්‍රී.ලං.ගි.ප්‍ර) හි වත්කම් භානිකරණය, 27.5 සහ 27.7 වගන්ති ප්‍රකාරව, ආයතනයක් විසින් එක් එක් වාර්තා කරන දිනයකදී වත්කමක් භානිකරණය විය හැකි බවට ඇඟවීමක් තිබේද යන්න තක්සේරු කළ යුතු අතර එවැනි කිසියම් ඇඟවීමක් තිබෙනම්, ආයතනය විසින් වත්කමෙහි අයකරගත හැකි අගය ඇස්තමේන්තු කළ යුතුය. වත්කමෙහි අයකරගත හැකි අගය එහි ධාරණ අගයට වඩා අඩු නම්, ආයතන විසින් වත්කමෙහි ධාරණ අගය එහි අයකරගත හැකි අගය දක්වා අඩු කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, ඉදිරිපත් කරන ලද වයස් විශ්ලේෂණයට අනුව, ආපසු අයකර ගැනීම හැකියාව අවිනිශ්චිත ණයගැති ශේෂය රු.13,770,694ක් විය. කෙසේ වුවද, මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි බොල් ණය ප්‍රතිපාදන රු.7,279,541ක් විය.</p>	<p>එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.</p>	<p>බොල් ණය සඳහා ප්‍රතිපාදනය, අයකර ගැනීමේ හැකියාව අවිනිශ්චිත ණයගැති ශේෂයන් සමඟ අනුරූප විය යුතුය.</p>
<p>(ආ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (සු.ම.ආ. සඳහා ශ්‍රී.ලං.ගි.ප්‍ර) හි, වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයට පසුව සිදුවන සිදුවීම්, 32.4 වගන්ති ප්‍රකාරව, වාර්තාකරණ ලද කාලපරිච්ඡේදය අවසානයට පසුව ගලපනු ලබන සිද්ධීන් පිළිබිඹු කිරීම සඳහා ආයතනයක් එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගත් වටිනාකම් ගැලපීම හෝ සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කළ යුතුය.</p>	<p>එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.</p>	<p>සමාගම විසින් වාර්තාකරණ ලද කාලපරිච්ඡේදය අවසානයට පසුව ගලපනු ලබන සිද්ධීන් පිළිබිඹු කිරීම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගත් වටිනාකම් ගැලපීම හෝ සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කළ යුතුය.</p>
<p>(i) 2005 අංක 36 දරන ජාතික අයවැය සහන දීමනා පනතේ 03 වැනි වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව අයවැය සහන දීමනාව මාසිකව ආරක්ෂක නිලධාරීන්ට නොගෙවීම සම්බන්ධයෙන් කම්කරු කොමසාරිස්වරයා විසින් සමාගමට එරෙහිව නඩු අංක 23599/22 යටතේ නඩු පවරා තිබුණි. 2022 දෙසැම්බර් 21 දින, සමාගම වරදකරු වී ඇති අතර රු.2,909,080ක මුදලක් ගෙවීමට බැඳී සිටින බව දන්වා ඇති අතර සමාගම එම මුදල 2024 පෙබරවාරි 02 වන දින ගෙවා තිබුණි. නමුත් ප්‍රමිතියට අනුව මේ පිළිබඳ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගැලපීම් සිදු කර නොතිබුණි.</p>	<p>එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.</p>	<p>සමාගම විසින් වාර්තාකරණ ලද කාලපරිච්ඡේදය අවසානයට පසුව ගලපනු ලබන සිද්ධීන් පිළිබිඹු කිරීම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගත් වටිනාකම් ගැලපීම හෝ සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කළ යුතුය.</p>

- (ii) 2016 අංක 03 දරණ අවම වැටුප් පනතේ (8) වගන්තිය යටතේ ආරක්ෂක නිලධාරීන් 318 දෙනෙකුට රු.6,598,440ක සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් නොගෙවීම සම්බන්ධයෙන් නඩු අංක 33544/22 යටතේ නඩු පවරා තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ප්‍රමිතියට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මේ පිළිබඳව හෙළිදරව්කිරීම් සිදු කර නොතිබුණි. එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත. සමාගම විසින් වාර්තාකරණ ලද කාලපරිච්ඡේදය අවසානයට පසුව ගලපනු ලබන සිද්ධීන් පිළිබිඹු කිරීම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගත් වටිනාකම් ගැලපීම හෝ සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ස්ථාවර තැන්පතු පොළිය මුදල් පදනම මත ගිණුම්ගත කර තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ලැබිය යුතු ස්ථාවර තැන්පතු පොළිය රු.563,421ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	ලැබිය යුතු ස්ථාවර තැන්පතු පොළිය ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ආ) ණය ගැතියන් තුළ ඇතුළත් සෘණ ශේෂයන් හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මාර්තු 31 දිනට ණයගැති ශේෂය රු.50,265කින් උණ ගණනය වී තිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	සෘණ ශේෂයන් ලෙස පෙන්වන ණයගැති ශේෂයන් විශ්ලේෂණය කළ යුතු අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි ශේෂයන් පෙන්විය යුතුය.
(ඇ) මෙහෙයුම්වලට අදාළ වූ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් සහ සේවක භාරකාර අරමුදල් දායක මුදල් රු.2,005,917ක් පරිපාලන වියදම් යටතේ දක්වා තිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	වියදම් නිවැරදිව, නිවැරදි ගිණුම්වල සටහන් කළ යුතුය.

1.5.3 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව විටිනාකම රු.	අනුරූපී වාර්තා අනුව විටිනාකම රු.	වෙනස රු.	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ණයගැති විටිනාකම (වෙන්කිරීම් වලට පෙර)	92,647,214	93,646,740	999,526	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	ශේෂ සැසඳුම් කර නිවැරදි ශේෂය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
ගෙවිය යුතු අර්ථසාධක අරමුදල්	2,802,054	2,471,996	330,058	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	ශේෂ සැසඳුම් කර නිවැරදි ශේෂය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
1. භාරයෙන් ලැබිය යුතු මුදල්	1,076,539	උපලේඛන, කාල විශ්ලේෂණ, ඉන්වොයිසි	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	වටිනාකම තහවුරු කිරීම සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි පවත්වා ගත යුතුය.
2. කාර්යය මණ්ඩලයෙන් ලැබිය යුතු මුදල්	1,470,649	} උපලේඛන, කාල විශ්ලේෂණ	-එම-	-එම-
i. ලැබිය යුතු මරණාධාර	227,250			
ii. උත්සව අත්තිකාරම්				
3. අත්තිකාරම් සහ වෙනත් නිලඇඳුම් ලැබිය යුතු	2,397,262	උපලේඛන, කාල විශ්ලේෂණ	-එම-	-එම-
4. ලද කුලී අත්තිකාරම්		} නිකුත් කල ලදුපත්	-එම-	-එම-
i. නාරාහේන්පිට	108,000			
ii. රත්මලාන	324,000			
5. ලද ආරක්ෂක තැන්පතු		} නිකුත් කල ලදුපත්	-එම-	-එම-
i. නාරාහේන්පිට	200,000			
ii. රත්මලාන	300,000			
6. එකතුකල අගය මත බදු පාලන ගිණුම	1,228,754	ශේෂය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා ලේඛන	-එම-	-එම-
7. ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු	3,201,307	උපලේඛන, කාල විශ්ලේෂණ, සනාථන	-එම-	-එම-
8. ගෙවියයුතු කාර්යාල සහයක වැටුප්	2,086,433	උපලේඛන, කාල විශ්ලේෂණ, වැටුප් ලේඛන	-එම-	-එම-

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2021 වර්ෂයේ සිට රු.184,688ක අත්තිකාරම් සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු ශේෂය අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	ලැබිය යුතු ශේෂයන් නොපමාව අයකර ගත යුතුය.
(ආ) වසර 05කට වැඩි කාලයක් තුළ ලැබිය යුතු රු.13,770,694ක් වූ ණය ගැනී ශේෂයක් හා වසර 1 සිට 5 දක්වා කාලයක් තුළ ලැබිය යුතු රු.49,136,653ක ශේෂයක් ද අයකර ගෙන නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	ලැබිය යුතු ශේෂයන් නොපමාව අයකර ගත යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2022 මාර්තු 31 දිනට රු.360,817ක් වූ ගෙවිය යුතු ලාභාංශ බද්ද 2016/2017 සිට පියවා නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	ගෙවිය යුතු ශේෂයන් නොපමාව නිරවුල් කළ යුතුය.
(ආ) රු.760,276ක් වූ උපචිත වියදම් හා වෙනත් ගෙවිය යුතු ශේෂ වර්ෂ 5ක සිට නිරවුල් කර නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	ගෙවිය යුතු ශේෂයන් නොපමාව නිරවුල් කළ යුතුය.
(ඇ) 2022 මාර්තු 31 දිනට සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවට ගෙවිය යුතු ගොඩනැගිලි කුලිය රු.17,277,692ක් විය. එයින් වසර 5කට වැඩි ශේෂය රු.1,832,126ක් වූ අතර වසර 1 සිට 5 දක්වා ශේෂය රු.13,060,316ක් විය.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	ගෙවිය යුතු ශේෂයන් නොපමාව නිරවුල් කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික පනතේ 5.1 වගන්තිය	ඉල්ලා අස් වූ නිලධාරීන් සඳහා වන පාරිතෝෂික දීමනාව ඉල්ලා අස් වූ දින සිට දින 30 ක් ඇතුළත ගෙවිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ඉල්ලා අස් වූ සේවකයින් 12 දෙනෙකු සඳහා ගෙවිය යුතු රු.537,550 පාරිතෝෂික මුදල නියමිත කාලසීමාව තුළ ගෙවා නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	පනතෙහි විධිවිධාන අනුගමනය කළ යුතුය.

(ආ) 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති
අංක 01/2021 දරන පොදු
ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය අනුව
වූ මාර්ගෝපදේශය සහ
ක්‍රියාකාරී අත්පොත

(i) මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 3.1 ඡේදය	කාර්ය මණ්ඩලය මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් අනුමත කර නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන අනුගමනය යුතුය.	කළ
(ii) මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 3.5 ඡේදය	අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව රාජ්‍ය ආයතනවල සේවකයින් අමාත්‍යාංශයකට හෝ වෙනත් ආයතනයකට මුදා නොහැරිය යුතු අතර, නිදහස් කරන ලද සේවකයින්ට වැටුප් නොගෙවිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, සමාගමේ රියදුරෙකු වෙළඳ, වාණිජ හා ආහාර සුරක්ෂිතතා අමාත්‍යාංශය වෙත නිදහස් කර ඇති අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගම ඔහුට වැටුප් සහ දීමනා ලෙස රු.379,160ක් සහ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සහ සේවක භාර අරමුදල සඳහා සමාගමේ දායකත්වය ලෙස රු.54,624ක් ගෙවා ඇත. එම සේවකයා විගණන දිනය වන විටත් අමාත්‍යාංශයේ සේවය කරන බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන අනුගමනය යුතුය.	කළ
(iii) මාර්ගෝපදේශයේ 4.4 ඡේදය	සමාගම විසින් අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු පත් කර නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන අනුගමනය යුතුය.	කළ
(iv) මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 6.7 ඡේදය	ස්ථාවර වත්කම් පිළිබඳ වාර්ෂික වත්කම් සත්‍යාපනය සිදු කර නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන අනුගමනය යුතුය.	කළ
(ඇ) 2016 ඔක්තෝබර් 27 දිනැති පීඊසී 1/2015 (i) දරන පොදු ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 02 වගන්තිය	නිල වාහනයකට හිමිකම් ඇති නිලධාරියෙකුට නිල වාහනය භාවිතා කිරීමට හෝ රු. 50,000 ක මාසික ප්‍රවාහන දීමනාවක් ලබා ගැනීමට විකල්පයක් ඇති අතර එවැනි නිලධාරියෙකුට රියදුරු හෝ රියදුරු දීමනාවක් ලබා නොදිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, සමාගමේ නියෝජ්‍ය	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන අනුගමනය යුතුය.	කළ

සාමාන්‍යාධිකාරී (මුදල්) හට රියදුරෙකු සමඟ මාසිකව රු.30,000ක ප්‍රවාහන දීමනාවක් ගෙවා තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ එම රියදුරන්ගේ වැටුප, සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සහ සේවක භාරකාර අරමුදල සඳහා සමාගම විසින් රු.463,665ක් වැය කර තිබුණි.

1.8 මුදල් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) නිසි මූල්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක වීම සහතික කිරීමේ වගකීම රජය සතු ව්‍යවසායන්හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු වේ. කෙසේ වෙතත් සමාගමේ බැංකු ගිණුම් අයිරා තත්වයට පත්වී තිබුණු අතර, 2022 මාර්තු 31 දිනට බැංකු අයිරා ශේෂය රු.6,539,766ක් විය. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අයිරා සඳහා ගෙවූ පොළිය රු.1,145,266ක් විය.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	වෙක්පත් මගින් කරන ලද සියළුම ගෙවීම් සපුරාලීමට බැංකු ශේෂය ප්‍රමාණවත් බව ගෙවන නිලධාරියා සහතික විය යුතු අතර බැංකු ගිණුම අයිරා ශේෂයක් වීම වළක්වා ගත යුතුය.
(ආ) සමාගම විසින් 2019 වසරේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා, නිකුත් කළ නමුත් බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් නොකළ දිගුකාලීන වෙක්පත්වල වටිනාකම රු.370,597ක් වූ අතර, විගණිත දිනය වන විටත් එය සැසඳුම් කර නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	දිගුකාලීන වෙක්පත් වල ශේෂයන් සැසඳුම් කර නිරවුල් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.5,271,216ක අලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු.3,615,256ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.8,886,472ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට පරිපාලන වියදම් රුපියල් 7,958,987කින් සහ අනෙකුත් මෙහෙයුම් වියදම් රු.753,376කින් වැඩි වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගමේ ආරක්ෂක සේවා ආදායමෙන් සියයට 94.6ක් ලංකා සතොස සමාගම වෙත සපයනු ලබන ආරක්ෂක සේවා මගින් නියෝජනය වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, තනි ආදායම් ප්‍රභවයක් මත යැපීම සමාගමේ ඉදිරි කටයුතු කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකිය.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	ආදායම් ප්‍රභවයන් විවිධාංගීකරණය කළ යුතුය.
(ආ) පැමිණීම, අනුයුක්ත කරන ලද සේවා ස්ථානය සහ ඉටුකළ රාජකාරිය තහවුරු කිරීමෙන් තොරව අනියම් පදනමින් කාර්යාල කාර්යය සහායක තනතුර සඳහා බඳවාගත් නිලධාරියෙකු සඳහා 2021 ඔක්තෝබර් සිට 2024 පෙබරවාරි දක්වා රු.535,906ක වැටුප් හා දීමනා ගෙවා තිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	වැටුප් හා දීමනා ගෙවීම සඳහා සේවයට පැමිණීම තහවුරු කළ යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මූල්‍ය වර්ෂය අවසන් වී දින 60ක් ඇතුළත කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළයුතුය. කෙසේ වෙතත්, 2022 වර්ෂය සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන දින 598ක ප්‍රමාදයකින් පසු 2024 ජනවාරි 18 දින විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	එකඟ වන අතර ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.	නියමිත කාල සීමාව තුළ සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.